

Mai számunkban folytatjuk „A Vörös Diktátor” című, érdekesítő kisregény közlését.

Az utolsó felvonás

Kedden hajnalban megkezdődött az inváziós kísérlet a nyugati partokon. A La Manche csatorna partvidékén a számtalan elme által megiosolt és számtalan toll által előre megírt, véres színjáték életet öltött. Világnézetek és birodalmak gigantikus háborújában az óriás agyuk dörgése vette át a színpadi gong szerepét, hogy bejelentse a világnak az utolsó felvonás kezdetét. Hosszu hónapok idegfeszültsége, nyugtalan, örökös várakozása oldódott fel néhány emberi szavakból gyarlón összefaktolt mondatból, melyet kedden a rádió leadóállomások szétsugároztak a világ négy tája felé. Az emberiség szíve nagyot dobbant attól a roppant ütéstől, mellyel 1944. június 6.-a a világ-történelembe bevonult. E naptól kezdve a további napok minden órája terhes, nemcsak az ótáva duló világégest, hanem az európai jövődőt is meghatározó események.

Egy nagy kérdés lebeg mostantól kezdve a repülőgépanyahajóktól is magasabban az egész földgömb fölött: Kís legyen Európa? A brit szigetek urai, az amerikai plutokraták és Sztalin bolsevista úgynökei, hogy mindenképpen szűzülése és nyomorúsága itél, elsüllyedt világ és kizsárolt gyarmat legyen Európából, vagy megmaradjon az emberi kultúra ősi földje: annak, ami volt, az országalapító szabad népek szabad hazájának? Vajjon felebrészti-e az a nyugati csatazaj erre a kérdésre az európai nemzetek lelkiismeretét? Vajjon felebrédnek-e arra az öntudatra, hogy évszázadok sorsa függ ettől a küzdelemtől s fiaik rabzsolgásgásban bűnhődnek az apák, ha a fegyver és a munka, a szellem és a test segítségét nem tudják maradéktalanul az európai szabadságharc szolgálatába állítani?

Mint az egész becsületes és öntudatos magyar nép, úgy városunk és környékének dolgozó társadalmi igaz szívvel és lélekkel kíván hadiszerecsét a felszabadultan harcoló német batáraknak s rendületlenül hiszünk és bírnunk abban, hogy ez az utolsó, nagy próba, az európai nemzetek életjogért harcoló hősek szuronyain ragyogtatja fel a győzelem sugárzó fényét!

Az eget-földet rengető történelmi viharok eddig — lsten kegyelméből — még csak a szabót érezték s szirénák üvöltő hangja-

ban, mely belesikoltott nappalaink és éjszakáink állandó munkazajába. Egészen bizonyos, hogy az utolsó felvonás küzdelmeiből ki kell, hogy vegyük részünket mi is, a harcmezéjén küzdő és munkafrontján dolgozó magyarok egyaránt. Határainkat veszélyezteti a bolsevista áradat, határokon belül továbbra is leselkedik asszonyok, gyermekek, házak, munkahelyek százezeire a halál és pusztulás a felhős nyári ég mögül. Fel kell készülnünk az erőszakos felderítéseket és a szórványos bombázásokat követő súlyos legi-rohamok heteire, mert az angol-szász és a szovjet légibanditák most próbálják majd megteremteni a közös együtt-gyilkolás feltételeit Délkelet-Európa térségében.

A riadók sűrűsödése legyen tehát figyelmeztetés minden igaz magyar lelkiismeretéhez nemcsak a fegyelmzett viselkedésre, hanem a feltétlenül szükséges politikai együttműködésre is. Hetek óta hirdetik keserű szemrehányásokkal, hogy a politikai pártok és csoportok széthuzása, a jogos vagy legtöbbször igen jogosulatlan remény-igények és sérelmek emlegetése s a titkos vagy nyílt, de mindenképpen lelkiismeretlen litalás, amely egyelőre legfeljebb nem teljesíthető ígéretekkel kövacsol tisztátalan politikai fegyvereket s amelyet a hazája sorsáért aggódó s jövődől fennállásáért becsületesen dolgozó magyar társadalom — mint a jelekből is tapasztaltuk — nem kíván, vesztét okozhatja a mai időkben sokat szenvedő hazánknak!

Ennek az utolsó felvonásnak tüzező fényénél meg kell lássá mindenki a kis veszekedések nevetésségét. A magyar nemzetnek legfőbb kötelessége az önvédelem s az ország újjáépítő munkájának rendíthetetlen folytatása. A termelő munkától, gazdasági életünk megtisztításától, a mindennapi feladatok elvégzésétől nem téríthet el bennünket a reánk zúduló, bármilyen halálos veszedelem, de nem zavartatja meg a legjobbak lelkeiben élő áldozatvállalást a kicsinyes politikai követelések és személyi torzalkodások sknamunkája sem.

Az új híreket naponta többézsör lélegzetünket visszafújta leső, mai sorsdöntő időkben az utolsó felvonás eme figyelmeztetéseiről sem feledkezünk meg!

—ány

Ne légy kíváncsi.

Légi riadó! Üvölt a szirén, verik félre a barágot! Te, mint fegyelmzett polgár, összeszeded házad népet és szépen lementek az övöbelyre, vagy a fedett árokövöbelyre. Ezt kellene cselekedni. A józan ész is ezt diktálja, de mi nem vagyunk fegyelmzették, mi kíváncsiak vagyunk arra, hogy mi is van már megint azokkal az amerikai, meg anglius népekkel? Jönnek? Nem jönnek? Huzen még a zúgukat se hallani. — És ha jönnek, vajjon mennyien jönnek? Innen nem látni semmit, gyérünk ki a kert végébe, onnan a dombról jobban látni, gyérünk fel a tetőre, onnan van aztán kiátás! Mi az, gyerekek, ti sem látok még semmit? — Édesapám, jönek csak, — kiált be Pista gyerek az utcáról. — Jönnek már, ahun látni is őket, mint a méhek, annyian vannak! — Erre már a szomszédok is felfigyelnek és vergődik a tömeg. Lassanként az utcák is megtelnek kíváncsi emberekkel. Egy két okos ember is akad, kik szakértelemmel magyarázzák. — „Igy

jöttek a fronton is, aztán ledobták a rakományukat. Volt ugyan bukerunk, de lene ment be abba. Néztük őket, aztán ha dobott, hallottuk a bomba sylválat, lehasslunk a földre.”

Igy megy a tere lere. A gépek pedig vég dübörögnek a város vagy falu fölött. A légi riadó kicsalja az embereket lakásaikból. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a városokban, falukban sora jannyi ember, asszony, gyermek nem morog a utcákon, tereken, kertekben, mint a legiriadó elhangzása után. Mintba az ördög buzna ki áldozatait a véres táncra. Csak nem maradok el ettől a látványtól? Hátba még légibarc is lesz? Az meg kü önben érdekes. Nincs az a batalom, mely a kíváncsiságnak gálat tudna vetni. És hol maradna a jólertésűitek kara, kik belehalnának, ha egy napon bír nekül maradtának. De meg törvény vagy rendelet ide vagy oda? Nekem aztán ne parancsoljon senki, ne féltes az életemet. — Így okoskodnak a magukat karakán legényeknek tartó,

A szent kereszt jegyében.

Irta: Ifj. Szilovik Gusztáv.

Leszállt a nap, bús este lón.
Pokol szállott a földre fel.
Vígorgó sátn néz körül
és diadallal ünnepel.

Az ember, sok-sok millió;
fegyvert ragad, egymásba kap.
Ezzén vészett vad csődület...
Pusztíva dúl, gyilkol, harap.

És dől emésző báború
Nyomába vér és könnyözön,
mics irgalom csak rémület,
s nyomort ígér emerre jön.

A lélek futva menekül
De egyre vissza tévelyeg
Magába roskad egyedül
és önmagától kérdi meg.

On bűnös ember mit terél?
A sátn hitvány foglya vagy
A csúhos földi élvekerit
szólga adtad önmagad.

Igen, eladtuk önmagunk
Mindent mi szent, mi jó, igaz.
Munkáérta sirhatunk,
ha vigasztalni tudna az.

Kihalt az áldó hit, remény,
mely lő az égiet emelt.
Ócsó öröm, tivornya, fény,
az egyetlen mi érdekelt.

Kihalt az áldó szeretet,
kegyünk kibén őt a hit.
Rút kapri vágval hirdetének
s kátt: önre ismit.

És hajszoltuk, oh halga nép,
bebizolva, ami földi jó
és egyváltaló hőz vadon
lett, az egész földgolyó.

Megérdemeltük lstenem:
legyünk elzöt mosohák.
Megérdemeltük: baragód
vilámmal süttő ostarát.

Hadd usojiansk bününk,
teltek a keserő pobár.
Nem érdemel kegyelmet az,
ki az ördöggel csibörül.

Mit gyilkos kezünk ota ki
badd érezük a vérszagát.
Hadd ismerje meg bűnien
az emberlialt önmagát.

Nem állat, oh az még ezéid
Tán százszor lenne rémesebb:
a hajszolt éhes bestia,
ha emberré vadulna meg.

Meglátnak már, de nincs erőnk,
mics kinek hová lenne.
Gonyos kacajjal új tovább
a pokol gonosz szelleme.

Művé leszünk, ha nem lézen
egy intő kéz, egy égi jel?!
A bukott lélek önmagát
megundorodva tölti el.

Oh örök lsten, jó Urunk!
(Buzgó imámha foglalom)
Oh szánd meg mégis népedet,
ha van számmunka irgalom.

Bocsánatkér bús szívünk
emésző bánat tölti el;
és szánva szörnyű bűniet
szent békeségért esedek.

Krisztus király! Oh jó Uram!
Hozd el nekünk a szép napot,
nem folyó véred hitába el,
amely éretlünk ontatott.

Ne hagyj el még, oh jó Uram,
Hadd nézzünk még az égre föl.
Ott hű reményünk és hitünk,
s Te szent keresztied tündöklől.

Ne hagyj el még, oh jó Uram,
Nyitj el egyszer még segédkezet.
Van gyermeked, sok hű, igaz,
ki tán sohasem vészett.

Örítettük, hiv népedért,
badd renge lelkünk azt a dalt
Oh szent hozzána hozd el nekünk
az áldó örök diadalt.

Add vissza jó Uram hitünk,
s buzgó imánk oly hű lézen,
el lésünk többé nem vezi:
s Te szent keresztied semmissen.

fegyelmet nem ismerő polgárok, nem gondolva arra, hogy rossz példájuk mennyi áldozatba kerülhetne, ha történetesen megszólalnának az elenséges gépek géppuskái és gépágyú.

Sajnos, az emberek kíváncsiságát, könnyelműségét, nemtörődömségét, fegyelmetlen magatartását, sem jóakaratu szóval, sem törvénnyel, rendelettel de még csak fenytéssel sem lehet megmáskítani. Hiába a szigor, a tendőr, a csendő, — hiába a büntetés — csak egy mód képes az embereket jobb útra téríteni: a véres áldozat. De hát miért kell az embereknél, gyermekeknél akkor is meghalni, ha ezt el lehet kerülni? Miért kell annyi ember kezét, lábát amputálni, mikor az mind elkerülhető lett volna? Miért követeljük meg, hogy légiiradók elbárgása után mindenki menjen óvóhelyre, mind olyan kérések, melyeket még egy kíváncsiskodó sem vetett fel, mikor kiállt a nézők tömegébe,

Nézük meg már most, hogy mit mond a tapasztalat, a statisztika? A légitámadások áldozatainak több, mint 70 százaléka szabadban tartózkodókból kerül ki. Ezek nagy része maga kereste vesztét. Ezeket nem lehet hősi halottaknak tekinteni!

Napról-napra érkeznek jelentések halálesetről, sérülésekről olyan helyiségekről, hol bombázás nem is volt, Néző, leső, kíváncsiskodó emberek ezek a szerencsétlenek, kik nem tudtak magukra vigyázni. Gyermekekhalál és súlyos sérülés, sok szomorú jelentés tartalmazza, — szülőik bünei, akik még gyermekükre sem vigyáztak, abehelyt, hogy óvták volna őket a veszélytől.

Ember vigyázz magadra és gyermekedre!

Hogy milyen veszély fenyegeti a szabadban leső, kíváncsi embert, erre nézve elegendő lesz felsorolni a következő eshetőségeket:

1. Az átvonuló hullámok gépei lezörhatnak robbanó tárgyakat, apró bom-

bákat stb., ezeknek levetését a gépek dübörgése miatt nem hallani.

2. Megnyithatják a géppuskák, géppágyuk tüzeit 1—1 városban, faluban álló vagy mozgó tömegekre. Pillanatok alatt ezer és ezer lövedék kerül a földre,

3. Dobhatnak bombát oda is, hol nincs célpontjuk.

4. Légiharc alatt a lövedékek száz-ezrei repülnek a levegőben, melyek már sok embert találtak halálosan. Ezek a lövedékek végeredményben a földre kerülnek és vagy a házak tetjét ütik át, vagy a földre, fába furódnak.

5. Ahol a saját légvédelmi tüzeresgünk működik, ezek lövedékeinek repeszeli is veszélyesek.

Bombatámadás esetében:

1. A bombák kioldása jóval a célpontok előtt történik, tehát a legtöbb esetben a gépek erős motorzaja miatt nem hallod a bombák sivatását és nem éred el az óvóhelyet.

2. Minden támadásnál gyújtóhátsók ezrei hullanak.

3. Támadás előtt, közben és utána, géppuska és gépágyúüzér érheti a szabadban tartózkodót.

4. Saját légvédelmi tüzeresgünk lövedékeinek repeszdarabjai hullanak, melyek szintén veszélyeztetnek.

Ember, öreg, ifjú férfi és nő, térj magadhoz! Háboruban élsz! Csapatérben vagy te is, ahol a golyók, bombák pusztítanak! Hogy mikor és hol érhet a halál vagy sérülés, azt te nem tudhatod, de itt leselkedik mindnyájunkra, minden órában, minden percben, miért sietsz elbe? Óvd magad és embertársaidat! Ne ártasd magad azzal, hogy már százszor is végignéztél a gépek elvonulását és nem történt bajod. Itt is fennáll az a közmondás, hogy „Addig jár a korsó a kútra, míg el nem török.”

Ne légy kíváncsi!

csak féltg-meddig, vagy sehogyan se alakította át a keresztény eszme isteni varázserője Jelentékeny százaléka úgy a jelszó körökbe tartozóknak, mint az egyszerű munkásságnak, kereszténymi voltát nem tagadja ugyan, de közönyös viselkedésével, vallási kötelességeinek rendszeres elhanyagolásával s gyakran gonoszul elfajult életével meggyalázza. E tekintetben nincs különbség az egyes hitfelekezetek hívei között. Multkor a rovatban foglalkoztunk már a helybeli leventefiújság s a diákság nagy részének nyári templomkerülésével, aminek főoka sok szülő nemtörődömsége, erélytelensége és romló példaadása a vasár- és ünnepnap délelőtti istentiszteletek-

kel kapcsolatban. Mit várjunk a fejlődő nemzedektől, mikor a felnőttek feltűnően nagy része is hétről-hétre csak kívülről ismeri templomát, míg a szórakozó helyeken hemzsegek a látogatók? — Ismerünk utcarészeket, sőt egész utcákat, amelyekből alig egy két család jár rendszeresen a vasár- és ünnepnap istentiszteletekre. A főbbieknek legfeljebb annyi közük van a kereszténységhez, hogy a valamikor fűjűre öntött keresztvizet nem lehet róluk lemosni. Ezek odaillően belevegüülhetnek a szovjet tömegekbe is, de azok legalább nem kétszínűek, mert nyíltan iszentelenek, míg a névleg keresztények jogosan rászolgálnak a nemzet felnyomó többségének megvetésére!

...s csak névleg magyarok is

A két jellemtulajdonság elválaszt hatatlanul összeforr a talpig keresztény magyar fogalmában. Ezt bizonyítja „zer éves történelmünk. Szent István, szent Imre, szent László, Nagy Lajos, Hunyadi, Rákóczi, Széchenyi, Kossuth és számos más vezérünk s mélyszélesen vallásos népünk példája. Akik hisznek Istentben s cselekedeteikkel hódolnak neki, azok valódi hazafiak is. S akik csak névleg keresztények, azok névleg magyarok is — És mennyi gyászmagyarka éktelenkedik közöttünk, a még mindig London felé kacsingatók, de különösen a vörös áradatot várók. Elszomorító. Ugyiszólván minden miniszterünk a festvényes összefogást hirdeti a háború döntő szakaszának kezdetén s hány, meg hány alattomos, mérgező, bírdalgatás igyekszik az egységbomlasztás bacillusait elhinteni az elbutítható oktalankor körében. Azután megfigyelhetjük a megbujni akarókat, akik a súlyos áldozatvállalástól úgy a harctéren, mint ifthon, ördögös ügykedéssel elvonni igyekeznek magukat, mert nekik drágább rongy életük s va gyonuk a haza becsületénél. — És legvégére hagyjuk a hazaárulókat, akik magyarul beszélnek ugyan, de a kereszt helyett csillag a jelvényük s a piros fehér zöld helyett vörös a zászlószínük... Nincs elég kifejezés megbélyegzésükre. Ne legyen elég a teleplezésük. Ha megapaludsukból a nyilvánosság előtt is megjelenni merészkednének, sűfjón le rájuk a haza igazságosan büntető ökle. — A névleg keresztények és magyarok konkolyfoltok csupán a dus fermést érlelő nemzeti buzamező-

könl... Ez a tény öntsön szilárd bizakodást a gerinces keresztény magyarok örösi táborába bármily vészben, gondban, megpróbáltatásban a győzelmes békeig!

M. Gy.

Hírek és különféle

Nyáresti muzsika.

Kint ülök alkonyattal a kerti lugasban s a lassan halványodó kék ég alatt o'lyan tiszta és boldog csöndet érzékelek, mnt ha a lombokon, kerteken, városokon, falvakon, országutakon, vasuti síneken és határokon túl nem dübörgne, forna és bömbölne egy lángoló világ irtózatos köhőja. Igen, ráismerek e csöndre, ez az, amit úgy nevezünk: Isten békeje, mert ez igazán nem az embereké, akik miatt csak azért volnának a világon, hogy nyugtalan bangzavarral tölték meg a természet áldott békeségét. Ahogy ott ülök, ennek a csöndnek felfoghatatlan dallama. Ára gyűlve, egyszerre megszólal a város átívelő völgy tu só domboldala felől egy halható dallam, tul a vasuti pályatesten, a gyárak tetőin és kéményein: tárogató bug fel az alkonyatban.

A tárogató minden este, tavasztlól őszig, muzikálni kezd ilyenkor, de zenéjét legelőbbnyire elfojtja a közeli pályaudvar tolató mozdonyainak sustergeje, fűtlye, vasuti köcsik nyikorgása, bányacsillék hangos dübörgése, a körülöttem lakók rádióinak lórmája, most azonban mindez a véletlenek találkozásából hallgat. Hallgatom tehát a csöndes, komoly, nem bá-

Egyről-másról.

Akik névleg keresztények...

Az új kormányrendszer a szocialis népgazdaság és a keresztény erkölcs alapján áll. Ily szellemben főrekszik megvalósítani a nemzeti megújodást, — a miniszterelnök kihangsúlyozott, némrég felfeltáratara szerint. Ez a bölcs elhatározás csak megismétlődése

a több mint két évtizedes szegedi hitvallásnak, mely megindította a zsidó szabadkőműves mákonnyal elpogányosított nemzeti lelkületet meggyógyító munkát. Azonban, sajnos: még most is azt kell megállapítanunk, hogy sok honfitársunkat mindenütt, városunkban is,

A Vörös Diktátor.

Irtja: Sztaloff Alexander Mihajlovics.

II. fejezet.

Amelyben bankot és vonat rabelnak ki, vörösbort és kecskepörkölt mellett folyik a szarvát s rubelekkel beült szalmaszék alatti a osziltagviszálógó öreg tudása.

1907-ben már egész Oroszországot behálózták a forradalmi mozgalomok. Fojtott tűz izzott a végzetlen mezőkön, minden pillanatban fellángolásra készen. A szocialdemokraták és menzevikik jelentették a mérsékletet, a szocialforradalmárok és bolsevikik a robbanásra kész, felforgató energiát. A módszerek között, amelyeket a bolsevikik használtak, egyre elfogadottabb szerepet játszottak az ezek az utonállások, rablások, zsarolások. Ezek az ezek az egyszerű rablókát is felháborították. A hegyek között betyáréletet élő politikával szemmi kapcsolatot nem vállaló szegénylegények megdöbbenve látták, hogy az ugynevezett aktivisták a legelősebb versenyt támasztják és elveszik kegyerüket. Jelentékeny részük nem látott más megoldást, mint hogy felajánlotta szolgálatait az aktivistáknak.

Egy titkosi szövetkereskedő üzleté-

ben 1907 nyarán sötétkinézésű georgiai nyitott be. A kereskedő bevezette látogatóját belső szobájába, felbontott egy üveg vörösbort és megkínálta vendégét. Pito Oskuri hamarosan megitta a bort, majd egy levélborítékot kotort elő zsebéből.

— Dsugesvili Zozo barátom küldi ezt a levelet, aki azzal foglalkozik, hogy a nép baján segítsen.

A kereskedő felbontotta a borítékot. Helyesirásai hibákkal telt rövid, határozatlanhangú irás volt, amelyben felszólították, hogy minden héten egy napi bevételét ajánlja fel „a nép javára.” Aláírás volt a levélben és egy kis illusztráció: két egymást keresztező tör, két bomba és egy koporsó.

Az öreg kereskedő mélyen megdöbben. Újabb üveg bort hozott és elkezdett Pitonnak csendesen panaszkodni, mennyi baj, gond és kiadás terheli. Pitonem sok megértést mutatott a panasszal szemben. Kijelentette, hogy most távozik, de egy hét múlva eljön. Az egy hét lejártával azonban már maga Sztalin jelent meg. Részletesen elmagyarázta, hogy a pénzre feltétlenül szükség van, de biztosította arról is, hogy más irányból jövő

esetleges hasonló fellépés ellen meg fogja védeni. Viszont, ha a pénzt nem kapná meg, nem vállal felelősséget a következő menyekért.

A kereskedő mindent végiggondolt és végül is fizetett. Nemcsak akkor, hanem rendszeresen, hétről-hétre. Mindaddig, amíg haza nem érkezett Pétervárról a fia. Az ifjunak nem tetszett az üzlet s a rendőrséghez fordult. Detektívek bujtak el a szobában, mikorra Sztalin újbóli látogatását várták. De Sztalinnak szerezése volt. Ő maga ez alkalommal az utcán maradt és Píot küldte be a pénzért. A georgiaiit lefűlleték a detektívek és elfogták az utcán várakozó Sztalint is, de Pito tagadta az összeköttetést s az öreg kereskedő sem mert Sztalin ellen vallani. Csak közigazgatási rendszabályra került sor. Sztalint egy szibériai faluba toloncolták, de hamarosan ismét megszökött.

Pár hónap múlva Sztalin ismét Tifliszban volt. A bolsevik párt fellélegzett: nagyon várták már Sztalint, mert kiűrt a kassza. Megkezdődtek a tanácskozások és Sztalin két társával, Laskarisvillivel és Ivanovval felkérte az új exre. Egy bankot raboltak ki. A delutáni órákban, amikor már sötétedni kezdett, hármában

állítottak be a bankhelyiségbe. Sztalin a kasszához megy és odasugja a pénztárhoznak:

— Azért jöttünk, hogy kiürítsük a pénztárt.

Közben Ivanov villámgyorsan bezárja a bankajtót és táblát akaszt ki: A bank egy felőrtára zárva van. Laskarisvili két kezében tart egy-egy bombát és Sztalin megtömi zsebeit bankjegyekkel. Aztán elvonul a három elvtárs, különböző irányokba. De hogy ez az ex mennyit hozott a konyhába, az nem derült ki soha. Sztalin ugyanis hazasieltett és gyors rejtékhelyet keresve a kályhába dugta be a pénzt, majd eltávozott, hogy az előre megbeszélte helyen találkozzék társával. Ott azonban csak Ivanovot találta meg. Jódarábig vártak, aztán elindultak hazafelé. Már a ház előtt látták, hogy a szobában pislálók a mécses. Laskarisvilinek tehát otthon kell lenni. Megnyugodva léptek be, de a következő pillanatban Sztalin felhőrdült:

— Mit csináltál te boldogtalan?

A mit sem sejtő Laskarisvili ugyan begyújtott a kályhába és vidáman melegengette kezét, nem tudva, hogy bankjegyeket lobogtat a láng.

atos, nem vidám, csak valami mondhatatlan egyszerűséggel éneklő távoli dallamot és egyszerre az az érzésem, hogy itt nem is ember, nem is hangszer muzsikál, hanem maga a lélek, az este, a nyár. Az antik világ embereire gondolok, akik szintén ballották ezt a muzsikát, hiszen enélkül nem ismerhették volna Pánt, amint betécsőví pipáját fújja az erdők mélyén, a ligetek árnyán, a patakparti fűzabokrok között és dala betölti a mindenséget.

— Husz éve szól itt ez a tárogató minden nyáron — mondja most szédűgömbölve valaki, aki régebben lakik e környéken, de én nem hiszem, amit mond. Én jobban tudom. Nem husz éve, hanem millió és millió esztendő óta zeng ez az esti muzsika és ne csak itt, hanem mindenütt a világon, ahol lombok vannak és virágok, hegyek, völgyek és mezők, ahol patakok futnak, folyók hömpölyögnek és tengerek fodroznak tova, mindenütt a világon, ahol az emberek egy egy pillanatra meghallgatják a természet ősi, tiszta hangját. Igen, a nyári este békecsendes, édes dallamát éneklő ez a távoli tárogató, éneklő, zengő, ki tudja mióta már és van, aki most hallja először, van, aki husz éve hallja, van aki ezt nem hallja meg sohasem.

Ettől a hangtól, mely annyira egy a mindenséggel, talán megindulhatna még a szívünkben a békecsés és jósló tiszta forrása, de a világ hangjai túliköltik, túlharsozzák. A nyáresti muzsikába belebőmből a rádió, tiz óra körül lévén az idő, a mostani események bekényszerítenek a lakásba, figyelni, hogy mikor hallgat el a rádió... —y—n

Halálozás. Nemes Petróczy Dezső gazdálkodó, életének 74. évében Karancs-kesziben elhunyt. Temetése 9-án, pénteken délelőtt 9 órakor volt a római kat. templomban megtartott gyászmisze után, a község és a környék lakosainak nagy részvételével. Az elhunytban nemes Petróczy Gyula tart főhadnagy édesatyját gyászolja.

Gerő János okl. bányamérnök, bánya-felügyelő 1 hó 6-án meghalt. Temetése csütörtökön d. e. 11 órakor volt a városi ravatalozóból, a református vallás szertartása szerint.

Értesítés Losonc város részére.
Megállapodás értelmében a fontosabb losonci híreket ezennél lapunk hasábjain közöljük és Losonc városát hitelesítő megfelelő példányokkal ellátjuk. Lapunkat hitelesítő szombaton délután a gyorsvonattal továbbítjuk Losoncra, hol Filó Marcel hirlapterjesztő vállalta el a lap terjesztését. Ugyancsak öt kértük fel előfizetők gyűjtésére.

Eljegyzés. Csepán Ilona vm. tiszt-

Sztalin dühöngött. A párt pedig türelmellenkedett, mert sürgős szükség volt a pénzre. Elhatározták az azonnali újabb exek. Az új választás vonatklára esett. Pontos adatokat szereztek arról, hogy a közeli napokban a Rostovból Kaukázusba haladó vasut nagyobb pénzállományt visz. Odautaztak és a vasutalakkal összebarkácsolva kikutatták, melyik vagont kapcsolják a vonathoz. Egyszerű paklikocsi volt, kis ablakkal és két fülkével a vasuti rendőrség számára. A fülkék mellett mosdóhelyiségben rejtődött el Sztalin és két barátja. Végignéztek a postaszék elhelyezését és látták, amint a rendőrök elfoglalják helyüket a kocsi belsejében. Utána lezárták és lepecsételték az ajtót, majd fűtölt a vonat és zakatolnak a kerekek. Néhány óra elteltik, a rendőrök bóbiskolni kezdenek. Észrevétel nélkül nyílik a mosdó ajtaja, hirtelen megrohanás, pillanatszerű közelharc a rendőrök összekötözve, betömött szájjal felkúsznak a kocsi belsejébe. Feltörnek a vagon ajtaját, kidobják a pénzeszekőket és aztán maguk is kiugranak. Az újabb ex teljes sikerrel járt.

A rablásnál sokszor még nehezebb

viselő és Futó József városi tisztviselő jegyzése. (Minden külön értesítés helyett.)

A losonci rendőrkapitányság mint elsőfokú rendőrbüntetőbíróóság az alant felsorolt egyéneket azért, mert lakásukat nem sőteltették el, vagy pedig az elsőfokú bíráskodás hiányosan hajtották végre, az alábbi büntetésekkel sújtotta: Badocsi János lakatossegéd 60.— P. ifj Farkas Miklós borbélymester 80.— P. Faragó Ferenc gyárimunkás 50.— P. Trenka János gyárimunkás 50.— P. Hrovnyai János Máv felügyelő 150.— P. Seres Sándor gyári munkás 50.— P. A szabványtörvények behajthatatlanság esetén elzárásra lesznek átváltoztatva. A kapitányság vezetője b.: dr. Angyal m. kir. rendőrtáncos.

A nógrádmegyei bombakáro-sultak részére Bozváry Gyula mátránovákai lakos szerkesztőségünk után 50 pengőt adományozott, mely összeget az illetékes körjegyzőséghez továbbítottuk.

A Szent Erzsébet Nőegylet tárgysorsjátékának húszas holnap, vasárnap d. u. 7 órakor lesz a városi Liget vendéglőben. A kihúzott sorsjegyek jegyzékét kedden reggel a Hangya, v. Donászy cég és Vegh könyvkereskedésnek kirakataiban ki fogadják. A nyere-ménytárgyakat szerdától kezdve Füleki u. 11. sz. alatt lehet átvenni. A nőegylet elnöksége egyben átlásan köszöni a tárgysorsjátékhoz folytatólagosan beérkezett alábbi nyere-ménytárgyakat: Jankovich Miklós 1 bárány, SKB. 1 drb. diófa doboz, 1 gyurótábla, 5 husvágó deszka, 3 nyújtófa, 2 zámoly, 1 kis kézi teendő, 1 éthordó tálcá, 5 galuska szaggató, 6 fa hussverő, 3 szénkanna, 3 szénláda. Acélgyár 1 favágó fejsze, 1 vadgató, 1 irtókapa, 1 ásó, 1 vilás kerti kapa, 1 személtápa, 1 gereblye, 1 trágyavilla.

A „Közellátási Értesítő” legutóbbi száma a következő rendeleteket tartalmazza:

A m. kir. közellátásügyi miniszter 25.700/1944. K. M. számú rendelete

a mérték után készült lábbeli legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 26.998/1944. K. M. számú rendelete

a m. kir. Nemzeti Szabadkikötő és tengerhajózási Vállalat telepházán tárolt áruk fekbértöbbletének áthárítása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter 109.500/1944. K. M. számú rendelete

a negyven kilogrammon aluli élősertések forgalmának szabályozása tárgyában.

Országos mérletű 1-es, 3-as bérelt kaptárak, felünyiló, négysegletes szalmakasok, mézpergető, mézbödönök eladók. Mrász Józsefné Baglyasahán.

Háztartási alkalmazottak ki-tüntetése. Szép ünnepség keretében nyújtotta át a Katolikus Háziaszonyok Országos Szövetsége Családvédelmi Alapítványa székházában május 14-én a hosszabb ideig egy helyben szolgáló Csernák Zsuzsannának kitüntetési okmányát és ezüst érmét. — A nevezett 16 éven át Szmolka Mihályéknál áll szolgálatban. Mint a kitüntetési okmánya mondja: hűséggel és becsületességgel, páratlan szorgalommal áldozatkészséggel szolgálta kenyéradó gazdáját. Igazán jóleső érzés fogja el a szívünket, hogy még ma is akadnak — habár ritkák, mint a fehér holló — hűséges alkalmazottak... Adja Isten, hogy minél több ilyen kitüntetett legyen városunkban, akik „becsülettel és hűséggel” és szép példájukkal mutassák az utat a könnyelmű és kevésbé hűséges társaiknak.

Hirdetmény!

Felszólítottam az ország hasafalisan gondolkodó és őrjöngő férfialt a bolsevizmus elleni küzdelemben való határozott részvételre.

Mindazok, akik ebben a nemzetmentő küzdelemben önként részt akarnak venni, jelentkezzenek!

Az önként jelentkezők közül mindazok, akik

1.) katonai kiképzésben már része-

sültek, katonai igazolványi lapjaik 15. rovatában megjelölt állom nytestükkel, 2.) akik sorozva még nem voltak, a lakohelyük szerint illetékes kiegészítő parancsnokságnal, vagy a legközelebb működésben lévő sorozóbizottságnal jelentkezzenek.

Jelentkezésük alkalmával:
a) a katonák hozzak magukkal a törvényes képviselő (anya, gyám) hiteles beolgozó nyilatkozatát és a 17 életévük beolgozást igazoló születési anyakönyvi kivonatát. A karpaszomány viselésére jogosultak hozzak magukkal a tanulmányi képesítésüket (iskolai végzettség)

3.) Zsidók nem jelentkezhetnek.
4.) A már besorozottak, vagy a régebbi sorozásokon (toborzásokon) alkalmatlannak minősítettek, akik harc-téri szolgálata-ra való kiképzetésüket önként kerik, a lakohelyük szerint illetékes kiegészítőparancsnokságnal jelentkezzenek.

E hirdetményben foglaltak azokra is vonatkoznak, akik korábban már önként jelentkeztek, de eddig még be nem hivattak.

Kelt a kifüggesztés napján.

csataji Csataj Lajos s. k.
m. kir. honvédelmi miniszter,

Katonai szolgálatból visszaterő munkavállalók elhelyezése.
Az iparügyi miniszter leiratolt intézett a Magyar Munkaadók Központjához és kérte, hogy a Központhoz tartozó érdekképviseletek hívják fel a vállalatok figyelmét azokra a munkavállalóakra, amelyek a katonai szolgálatot teljesítettek, szolgálatuk befejezése után zökkenés nélkül térhesenek vissza polgári foglalkozásukhoz és visszatérésük után katonai szolgálatuk miatt hátrányba ne jussanak. — Észlelt az kelti érteni, hogy amennyiben ilyen munkavállaló az üzemi képességeinek megfelelő többlet munkakörben is alkalmazható — egyenlő feltételek esetén — oda helyezze őket a vállalat, ahol egészségügyi körülményeiknek figyelembevételével nagyobb kereseti lehetőségre, illetve előmenetelre jobb kilátás nyílik. Az iparügyi miniszter szükségesnek tartja azt is, hogy ilyen alkalmazottaknak azokat a katonai adatait, amelyeket a legkedvezőbb elbírás szempontjából figyelembe kell venni s amelyeket a vállalat tudomására hoztak, az alkalmazottak közvetlen előjárói is ismerjék.

Az losonci rendőrkapitányság az alábbi keresztyéneket azért, mert a fennálló miniszterelnöki rendeletnek megfelelőleg zsidóktól átvett vagyon tárgyakat és értékeket az illetékes hatóság nál nem jelentették be, illetőleg nem szolgáltaták be, a következő büntetésekkel sújtotta: özv. Lux Gusztávné, v. városi főjegyző neje 500 P., Kovács Barna kereskedő 5 napi elzárás és 2000 P., Leber György ny. erdőtanácsos 2000 P., Spitz Jenőné, varrónő 10 napi elzárás és 1500 P., Einetter Paula háztartásbeli 20 napi elzárás Szantoczky Antalné háztartásbeli 5000 P., Boró Zoltán pincsi körjegyző 2000 P., Rakottay Miklós fakereskedő 5000 P., Biegel Brunóné háztartásbeli 2000 P. Fentiek ellen a kibégási eljárás felül eszedékes internálási eljárást tett folyamatba és névezettekét őrizetbe helyezte.

A P O L L O M O Z G Ó
SALGÓTARJÁN

Nyári szünet előtti bejáró műsorunk.
szombaton, 3, 5 és 7 órakor,
vasárnap, 1, 3, 5 és 7 órakor,
hétfőn, 3, 5 és este 7 órakor,
kedden, 5 és este 7 órakor,

Fehér emberek

Kieg: Magyar és Európa h.

szerdán, 5 és este 7 órakor,
csütörtökön, 5 és 7 órakor,

Mindenki gyanus

Kieg: U F A viághírdők l

volt a nyomok eltüntetése, illetve a pénz elrejtése. Mert a sorozatos ezek természetes határtalan megdöbbenést keltet tek Oroszországban, sőt bejárták a világ sajtót is. A cári rendőrség hatalmas apparátust mozgósított, de néhány egyszerű rablón kívül a tetteseket nem sikerült megtalálni, sem a rablott pénzek nyomát felkutatni. Sztalin mestermunkát végzett.

Egyik alkalommal például a tífiszi csillagvizsgáló intézetben rejtette el a pénzt. Az obszervatóriumban világtól és emberektől visszavonultan éldegelt egy öreg professzor. Az ő hálozójába surrant be Sztalin éjszakánként idején. Felvágta a szalmazsákokat, elhelyezte a pénzt majd újra bevarta s nyugodtan távozott. Az öreg tudós sohasem sejtette, hogy a világ legértékesebb szalmazsákján pihen ki az éjszakai csillagvizsgálás fáradságot. Napok múlva, mikor az izgalom lecsillapodott, Sztalin hasonló módon visszalapozta az ősseget és Pétervárra juttatta. Itt már csak a forgalombahozatal okozott gondot, mert a bankjegyek sorszámaikat nyilván tartotta a rendőrség.

Krassinnak, a párt pénzemberének

azonban ez sem volt megoldhatatlan feladat. Meghamisították a sorszámkokat és megkezdtek a forgalombahozatalt, részint Oroszországban, részint külföldön.

Nem is volt semmi baj. Csak a párt egy Franciaországban élő emigránsa fizetett rá. Észrevették a hamisítást, a párisi rendőrség lefűllete és börtönbe zárta az emigránst, akit egyébként az orosz bolsevisták egymás között Apuskának becéztek.

Apuska később többször járt Párisban és Genfben, de akkor már senki sem emlékezett a harminc évvel azelőtt történt incidensre. Ellenkezőleg Diszkordont vontak, az egyenruhás rendőrök leteszen tisztelgtek s előkelő urak mély hajlongással fejezték ki meghatódottságukat. Mert a látogatót ekkor már nem hívták Apuskának, sőt Finkelsteinnek sem, — hanem ő volt Litvinov, a szovjet nagyhatalom külügyminisztere. (Folyt. köv.)

HIRDESSZEN

„A MUNKA”
politikai hetilapban!

